

Oslo 29.07.2020

**Svar på Høringsnotat: Forslag om merverdiavgiftsplikt på alternativ behandling og kosmetisk kirurgi/
kosmetisk behandling, ref. no: 19/2280 - 8**

1. Innledning/ Oppsummering

Besvarelse:

Styret i Norsk Forening for EQ-terapeuter (NEQ) vil med dette besvare høringsnotatet fra Departementet 22.06.2020. Medlemmene i NEQ har en 3-årig deltidsutdannelse fra EQ Institute, stiftet 2006. EQ Institute utdanner ca. 100 EQ-terapeuter hvert år. Kunder hos våre medlemmer av NEQ har fått fritak fra MVA av Helsedirektoratet, der medlemmer er registrert i utøverforening som møter direktoratets kvalitetskrav for alternativ behandling av helsetjenester.

Styret i NEQ beklager sterkt et evt. opphør av fritak for MVA for kunder hos våre medlemmer. Dette vil medføre en markant økning i pris for de som ønsker EQ-terapi. Vi ser behovet for å kvalitetssikre helsetjenester som regnes som alternativ behandling. Vi ser det løst ved at det blir lagt til et tillegg i lovteksten for å sikre at godkjente behandlingsformer kan utøves av behandlere som er medlemmer i godkjente utøverforeninger for å gi fritak for MVA. Samt det at Helsedirektoratet kan i en eventuell overgangsperiode gi dispensasjon, for disse behandlingsformene som kan vise til «vitenskapelighet, dokumentbarhet og/eller systematisert kunnskapsbasert erfaring».

EQ-terapi er en relativt ung terapiform:

Den er en videreutvikling av familierapien fra Kempler Institute i Danmark, v/ Jesper Juul og Mogens A. Lund. I tillegg ivaretar EQ-terapien en ny gren innen psykologien, emosjonell intelligens (EQ). En ny gren som stadig får økt fokus, og forskningsinteresse, spesielt i USA, ref. Yale University, Center for Emotional Intelligence; <https://www.ycei.org/>

Behov og resultater:

Styret i NEQ har erfart at det er et stort behov for EQ-terapi.

Forandringsfabrikken er en stiftelse som jobber for å forbedre skole og hjelpesystemene for barn og unge. De gjør systematiske undersøkelser, der barn og unge fra hele landet deler erfaringer om hvordan de opplever ulike systemer – og gir råd til hvordan de kan bli bedre. Siden 2014 har mer enn 2000 unge gitt råd om psykisk helsehjelp gjennom Forandringsfabrikken, som i 2017 ble utpekt som en av Europas beste sosiale entreprenører av den internasjonale organisasjonen Accelerating Change for Social Inclusion.

Leder for Forandringsfabrikken, Marit Sanner, bekrefter at altfor mange unge forteller om årelang behandling i BUP uten at de har fått hjelp. Sanner sier videre i en kronikk i Klassekampen (24. juli 2020), at hennes erfaring er at dagens psykiske helsevern har for stort fokus på symptomer og behandling av disse. Det fører til at mange ikke får fortalt om det vondeste eller mest strevsomme. De siste fire årene har Forandringsfabrikken formidlet kontakt til EQ-terapi for rundt 15 unge. Sanner forteller om oppsiktsvekkende gode resultater.

Ønske om å bidra til at flere langtidssykemeldte og mottakere av AAP kommer raskere tilbake i arbeid:

Etter våre erfaringer er EQ-terapi en effektiv terapiform som oppnår relativt raske resultater, noe vi ønsker å forske på. Medlemmene i NEQ har hjulpet mange langtidssykemeldte og mottakere av AAP til økt livskvalitet og tilbakeføring til arbeid. Dette er svært positivt for de det gjelder, og ikke minst i et samfunnsøkonomisk perspektiv.

Behov for økt kapasitet for terapeuter:

Det er i dag begrenset tilgang på psykologer. Helsedirektoratets egne tall viser at hele 30 prosent av henvisningene til behandling i psykisk helsevern blir avvist. Det finnes ingen oversikt over ventelister til privatpraktiserende psykologer med driftstilskudd. «Ingen vet hvor lang ventetiden er hos psykologene», lød en tittel i Bergens Tidende (januar 2020). Artikkelen handlet om at Helse Vest ikke har oversikt over ventetiden

hos privatpraktiserende psykologer med driftsavtale. Fastlege Kirsten Rokstad fortalte om fortvilelsen over alle som ikke får hjelp. Dette er skremmende lesing, når vi vet at prosentandelen av sykepenger og AAP i så stor grad går til mennesker med psykiske lidelser, i tillegg til at psykiske lidelser er det største helseproblemet blant barn og unge (FHI).

Underkapasitet:

NEQ anser det som uomtvistelig behov for å øke behandlingskapasiteten til de som sliter med psykiske lidelser og som ikke får hjelp ift. kapasiteten i det offentlige helsevesen. Med underkapasitet i det offentlige psykiatriske behandlingstilbudet er det beklagelig at et menneske som ikke slipper til i det offentlige helsevesen må betale alt selv, og i tillegg må betale en avgift til staten for å få et behandlingstilbud.

Innskjerping av krav til utøvelse av behandlingstjenester:

Det vi forstår av høringsnotatet er at det er innskjerping av krav til utøvelse av behandlingstjenester og at behandling må «*oppfylle kravene til vitenskapelighet, dokumentbarhet og/eller systematisert kunnskapsbasert erfaring*». Vi ønsker å fremme et forslag om en tilleggstekst i lovforslaget for å sikre at godkjente behandlingsformer kan utøves av godkjente utøvere. I tillegg ønsker vi en tilleggstekst vedrørende dispensasjonsordning i en overgangsperiode for at disse behandlingsformene som kan vise til «*vitenskapelighet, dokumentbarhet og/eller systematisert kunnskapsbasert erfaring*» av Helsedirektoratet. Dette for å sikre åpning i lovforslaget for fritak av MVA som en dispensasjonsordning i denne overgangsperioden.

Forslag til tillegg i lovteksten:

Forslaget fra styret i NEQ er skrevet med understrek og er foreslått som et tillegg til lovteksten i høringsnotatet, slik:

«§3-2 nytt tredje ledd skal lyde: Som helsetjeneste etter første ledd anses ikke kosmetisk kirurgi eller kosmetisk behandling som ikke er medisinsk begrunnet og ikke finansieres helt eller delvis av det offentlige. Det samme gjelder alternativ behandling omfattet av lov 27. juni 2003 nr. 64 om alternativ behandling av sykdom mv. med mindre slik behandling inngår som en integrert og sammenhengende del av helsehjelp etter lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. som ytes av autorisert helsepersonell uten særskilt vederlag, og hvor helsehjelpen finansieres helt eller delvis av det offentlige, eller en behandlingsform som er godkjent av Helsedirektoratet, når den ytes av behandlere som er medlemmer i en godkjent utøverforening, forutsatt at Helsedirektoratet anser behandlingsformen å oppfylle kravene til vitenskapelighet, dokumentbarhet og/eller systematisert kunnskapsbasert erfaring. I en overgangsfase kan Helsedirektoratet gi en tidsbegrenset dispensasjon for fritak av MVA til de aktuelle utøverforeninger mens søknadsarbeid pågår.»

2. EQ-terapi

Historien bak EQ-terapi:

EQ-terapi er en samtaleterapi som er en videreutvikling av familierapiformen som Kempler Institute of Scandinavia i Danmark stod for.

EQ-terapi har sitt utspring i den eksistensielle terapien som handler om viktigheten av å føle seg verdifull. På 40- og 50-tallet utviklet psykiater Fritz Perls, Laura Perls og psykoanalytiker Paul Goodman, gestaltterapien. På 60-tallet ble psykiater Walter Kempler inspirert av Perls' fokus: «Hver enkelt er personlig ansvarlig for sine handlinger», og han etablerte Kempler Institute i USA. Den danske barnepsykiateren Mogens A. Lund ble kjent med Kempler da de jobbet på Nic Waals Institutt i Norge på 70-tallet. Norske Nic Waal var en av verdens ledende barnepsykiatere. Barnepsykiater Lund tok med seg erfaringene og sammen med familierapeut Jesper Juul etablerte han Kempler Institute of Scandinavia i København.

De to grunnleggerne av EQ Institute, Herdis Palsdottir og Dora Thorhallsdottir, hadde begge Juul og Lund som lærere da de studerte familierapi ved Kempler Institute of Scandinavia.

De siste tiårene, har Palsdottir videreutviklet terapiformen som Kempler Institute sto for og i tillegg integrert den nye kunnskapen om emosjonell intelligens, EQ, og utviklet det som i dag heter EQ-terapi. EQ er en psykologisk teori om evnen til å oppfatte og forstå egne og andres følelser og bruke denne informasjonen i tenkning og handlinger.

Verdens Økonomiske Forum plasserte nylig EQ som en av de viktigste egenskapene våre fremover. Det gjør også Harvard Business School, som stadig vier mer tid og oppmerksomhet til den samfunnsmessige gevinsten av fokus på EQ. Gevinsten av samfunnsborgere som kan håndtere uenighet og som evner å ha kontakt med hele følelsesregisteret og å lytte til andre.

Det som kjennetegner en EQ-terapeut og en EQ-terapi:

Det som kjennetegner en EQ-terapeut er at vedkommende har stor grad av emosjonell intelligens, er autentisk, og evner dermed å møte den som kommer i terapi på en anerkjennende måte; med medfølelse og ikke med medlidenhet. I tillegg vil en EQ-terapeut møte mennesker med høy grad av emosjonell intelligens.

EQ-terapi er samtaleterapi og et hjertevarmt, likeverdig og likestilt menneskemøte. Et møte der terapeuten møter seg selv og den som får terapi på en ikke-dømmende måte. En EQ-terapeut er autentisk til stede sammen med den som får terapi og hjelper vedkommende til å lytte til kroppens signaler og til å finne sine svar og sin vei, både når det gjelder ufølte følelser og eventuelle traumer som har satt seg i kroppen. Kroppen gir slipp på hendelser og traumer når den selv er klar for det.

EQ-terapeuten hjelper den som vil ha terapi til å bearbeide egen historie og finne sine svar. En person som får EQ-terapi blir invitert til å ta egne følelser på alvor og dermed anerkjenne og bearbeide ufølte følelser og traumer. Det har vist seg at EQ-terapi er en meget effektiv terapiform, fordi den hjelper den som får terapi på en ivaretagende måte til å bli kvitt «gammel bagasje» som er årsaken til psykiske utfordringer.

3. Konklusjon

NEQ synes at det er sterkt beklagelig at kunder hos våre medlemmer kan komme i en situasjon hvor de fra 1. januar 2021 vil måtte betale MVA, for en helsetjeneste som har vist seg å hjelpe sårbare mennesker. Dette også sett i lys av en situasjon hvor det offentlige helsetilbudet, innen psykiatrisk helsetjenester, har manglende kapasitet og tilbud.

NEQ anbefaler, i første omgang, at det legges til en tilleggstekst i lovforslaget (se forslag til tekst / skrevet med understrek over), slik at det blir en åpning i lovforslaget for at det kan gis fritak for MVA under gitte forutsetninger.

Vedtatt i styremøte for Norsk forening for EQ-terapeuter 28.07.2020.

Lars Halleraker
Styreleder NEQ
Tel: 48161101